

DATOS IDENTIFICATIVOS

Morfoloxía da lingua galega

Materia	Morfoloxía da lingua galega			
Código	V01G400V01901			
Titulación	Grao en Ciencias da Linguaxe e Estudos Literarios			
Descritores	Creditos ECTS	Sinale	Curso	Cuadrimestre
	6	OP	3	1c
Lingua de impartición	Galego			
Departamento	Filoloxía galega e latina			
Coordinador/a	Rodríguez Guerra, Alexandre			
Profesorado	Rodríguez Guerra, Alexandre			
Correo-e	xandre@uvigo.es			
Web	http://webh03.webs.uvigo.es/alexandre-rodriguez-guerra/			
Descrición xeral	Esta materia permite coñecer as principais características léxico-gramaticais no eido morfolóxico da lingua galega.			

Competencias

Código	
A1	Que o estudantado saiba aplicar os seus coñecementos ó seu traballo ou vocación dunha forma profesional e posúa as competencias que adoitan demostrarse por medio da elaboración e defensa de argumentos e a resolución de problemas dentro da súa área de estudo.
A2	Que o estudantado demostre posuír e comprender coñecementos nunha área de estudo que parte da base da educación secundaria xeral e adoita atoparse a un nivel que, malia se apoiar en libros de texto avanzados, inclúe tamén algúns aspectos que implican coñecementos procedentes da vangarda do seu campo de estudo.
A5	Que os estudantado desenvolva aquelas habilidades de aprendizaxe necesarias para emprender estudos posteriores cun alto grao de autonomía.
B1	Capacitación do estudantado para que adquira coñecementos lingüísticos e literarios.
B7	Coñecer os métodos básicos do estudo e análise lingüísticos e literarios.
B10	Integrar coñecementos e poder desenvolver un proceso de comunicación sólido a partir dunha información que, aínda que sexa incompleta, inclúa reflexións sobre as responsabilidades sociais e éticas vinculadas ao proceso comunicativo.
C1	Perfecto dominio instrumental das linguas galega, española e portuguesa.
C2	Coñecemento da gramática das linguas galega, española e portuguesa.
C5	Coñecemento dos conceptos e métodos da análise lingüística.
C8	Coñecemento das correntes teóricas e metodolóxicas da lingüística.
D1	Capacidade de aplicar os coñecementos á práctica
D2	Comunicación oral e escrita na lingua materna.
D5	Capacidade de xerar novas ideas.
D8	Habilidade para traballar de forma autónoma.
D10	Capacidade de análise e síntese.
D11	Capacidade para manexar a bibliografía consultada e para citala axeitadamente.
D12	Respecto pola ética profesional e, en particular, pola propiedade intelectual.

Resultados de aprendizaxe

Resultados previstos na materia	Resultados de Formación e Aprendizaxe
---------------------------------	---------------------------------------

Saber delimitar os feitos morfolóxicos na lingua galega	A1 A2 A5	B1 B7 B10	C1 C2 C5 C8	D1 D2 D5 D8 D10 D11 D12
Dominar os conceptos esenciais da análise morfolóxica nos procesos flexivos e derivativos na lingua galega	A1 A2 A5	B1 B10	C1 C2 C5 C8	D1 D2 D5 D8 D10 D11 D12
Saber identificar e explicar os principais procesos de formación de palabras en galego	A1 A2 A5	B1 B7 B10	C1 C2 C5 C8	D1 D2 D5 D8 D10 D11 D12

Contidos

Tema	
1. Morfoloxía da lingua galega	1.1. Introducción
2. A flexión en galego	2.1. Palabras flexivas 2.2. Palabras non flexivas
3. A formación de palabras en galego	3.1. Derivación 3.1.1. A derivación apreciativa 3.2. Composición 3.3. Parasíntese 3.4. Outros procesos de formación de palabras
4. Outros aspectos de morfoloxía galega	4.1. Os neoloxismos en galego

Planificación

	Horas na aula	Horas fóra da aula	Horas totais
Actividades introdutorias	2	0	2
Resolución de problemas e/ou exercicios	14	14	28
Sesión maxistral	24	50	74
Traballos tutelados	4	34	38
Presentacións/exposicións	2	4	6
Probas de resposta curta	2	0	2

*Os datos que aparecen na táboa de planificación son de carácter orientador, considerando a heteroxeneidade do alumnado.

Metodoloxía docente

	Descrición
Actividades introdutorias	Desenvólvense o primeiro día de aulas e, nelas, realízase un percorrido explicativo polos eixes principais sobre os que pivotará o curso. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL debe asistir a esta sesión.
Resolución de problemas e/ou exercicios	Actividade en que se formulan problemas e/ou exercicios relacionados cos contidos da materia. Empregaranse como complemento da lección maxistral. Nalgunha ocasión pódense entregar anticipadamente para que o alumnado as poida preparar con certo adianto. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Faitic das prácticas, que deberá entregar no prazo que se marque. Despois, o profesor, en función da natureza do exercicio, devolveraaas corrixidas ou fornecerá un solucionario de autocomprobación.
Sesión maxistral	Nela o docente exporá os contidos da materia, bases teóricas e lecturas relacionadas con elas, directrices ou explicacións a partir dos exercicios prácticos. Aconséllase levar os contidos da materia ó día. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL disporá na plataforma Faitic dos materiais necesarios para preparar todos os contidos que se desenvolvan. Empregaranse, para iso, ficheiros en formato pdf (por veces o profesor tamén os poderá enviar por correo electrónico).

Traballos tutelados	Cada discente elaborará individualmente un traballo escrito sobre un aspecto do temario seguindo as indicacións do profesor.
	Todo o alumnado (presencial e SEMIPRESENCIAL) entregará unha copia en papel e subirá a versión definitiva do traballo á plataforma Fatic.
Presentacións/exposicións	Os principais resultados do traballo individual haberaos que expoñer oralmente na aula.
S	Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL tamén é obrigatoria a exposición na aula.

Atención personalizada

Metodoloxías	Descrición
Traballos tutelados	Dende o primeiro día de aulas, o docente fornecerá indicacións precisas para poder desenvolver o traballo. Ó longo do curso, atenderanse, tanto na aula coma no despacho nas horas de tutoría, as consultas individuais que haxa verbo da súa elaboración. O ALUMNADO SEMIPRESENCIAL poderá realizar as consultas sobre a elaboración do traballo a través da plataforma Fatic ou do correo electrónico. Se for preciso, farase algunha sesión presencial, tipo seminario.

Avaliación

	Descrición	Cualificación	Resultados de Formación e Aprendizaxe
Resolución de problemas e/ou exercicios	Ó longo do cuadrimestre o docente especificará as actividades prácticas que serán avaliadas. É preciso que se vaian entregando dentro dos límites que se poñan. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL esta epígrafe alcanza un 17% da cualificación final, por iso deberá levar a cabo algunha práctica avaliada a maiores ou realizar máis exhaustivamente algunha das que se propoñan (sempre seguindo as indicacións do docente).	12	A2 B1 C1 D1 A5 B7 C2 D2 C5 D5 D8 D10 D11 D12
Sesión maxistral	Valorarase a asistencia regular cunha participación activa nas aulas maxistras. Para o ALUMNADO SEMIPRESENCIAL este 5% da nota sumárase na metodoloxía "Resolución de problemas e/ou exercicios".	5	A1 B7 C2 D5 C5 D11 C8
Traballos tutelados	O traballo, individual e obrigatorio tanto para o alumnado presencial coma para o SEMIPRESENCIAL, centrarase no tema 4.1. da materia. O primeiro día de aulas o profesor explicará máis en detalle as características que deberá cumprir. A data límite de entrega coincidirá coa data do exame proposta no calendario oficial da FFT (para cada unha das edicións de actas).	30	A1 B1 C1 D1 A2 B7 C2 D2 A5 B10 C5 D5 C8 D8 D10 D11 D12
Presentacións/exposicións	Todo o alumnado (presencial e SEMIPRESENCIAL) deberá expoñer oralmente na aula o seu traballo. A exposición durará, aproximadamente, dez minutos e, nela, non se poderá ler. Poderá empregar un pequeno guión ou acompañar a exposición de axudas audiovisuais, mais a presentación oral non pode constituír a simple lectura deste material.	8	B7 C1 D1 B10 C2 D2 C5 D8 C8 D10 D11 D12
Probas de resposta curta	O alumnado que opte pola avaliación continua (tanto presencial coma SEMIPRESENCIAL) realizará unha proba escrita -sempre presencial- na data oficial proposta no calendario da FFT (para calquera das dúas edicións das actas) sobre os contidos teórico-prácticos da materia. Se as circunstancias así o aconsellan, poderase realizar un exame parcial previo, liberador de materia (na mesma data para todo o alumnado de avaliación continua).	45	A1 B1 C1 D1 A2 B7 C2 D2 A5 B10 C5 D5 C8 D8 D10 D11 D12

Outros comentarios sobre a Avaliación

Todo o alumnado deberá decidir ó comezo do curso se opta por un sistema de avaliación continua ou por outro de avaliación única.

-Avaliación continua (para quen (a) asista regularmente ás aulas presenciais e (b) entregue as tarefas respectando os prazos e as indicacións do profesor -(a) e (b) para o alumnado presencial e só (b) para o SEMIPRESENCIAL-): para poder facer a media final ponderada, haberá que superar traballo, exame escrito e prácticas avaliadas. Todas as prácticas, actividades e traballos solicitados polo docente teñen que se entregar, para poder ser avaliados, nos prazos marcados. Os discentes que non perdan o dereito á avaliación continua poderán recuperar na segunda edición das actas (xullo), na data fixada pola FFT,

aquelas probas que non superasen na primeira edición das actas (maio). Se por causa xustificada algún alumno/a non pode cumprir co requisito (a), deberallo comunicar ó docente, que poderá propoñer outras actividades compensatorias.

-Avaliación única (para o alumnado que opte por ela ou para quen non cumpra cos requisitos para a avaliación continua, ou renuncie a ela): poderase superar a materia, en calquera das dúas edicións de actas (maio e xullo), a través dun exame final escrito de todos os contidos teórico-prácticos da materia [60%] (que se realizará nas datas fixadas pola FFT no seu calendario oficial) e mais dun traballo (seguindo as indicacións do docente) [40%]. Cómpre superar tanto o exame coma o traballo (en cada unha das convocatorias) para poder aprobar a materia. Aínda que se opte por un sistema de avaliación única aconséllase a asistencia ás aulas.

A copia ou o plaxio total ou parcial en calquera tipo de traballo ou exame será avaliado cun cero nesa proba. Alegar descoñecemento do que supón un plaxio non eximirá o alumnado da súa responsabilidade neste aspecto.

A avaliación terá en conta non só a pertinencia e calidade do contido das respostas senón tamén a súa corrección lingüística.

Todas as consultas realizadas por correo electrónico serán atendidas no horario de titorías.

Bibliografía. Fontes de información

Álvarez, Rosario; Henrique Monteagudo e Xosé Luís Regueira (1995): *Gramática galega*. Vigo: Galaxia. Primeira ed. de 1986.

Álvarez, Rosario e Xosé Xove (2002): *Gramática da lingua galega*. Vigo: Galaxia.

Dubert García, Francisco (1999): *Aspectos do galego de Santiago de Compostela*. Santiago de Compostela: Universidade. Anexo 44 de *Verba*.

Fábregas Alfaro, Antonio (2013): *La morfología. El análisis de la palabra compleja*. Madrid: Síntesis.

Freixeiro Mato, Xosé Ramón (2003): *Gramática da lingua galega. Morfosintaxe*. II. Vigo: A Nosa Terra. Primeira ed. de 2000.

García, Constantino e Antón Santamarina (dirs.) (1990, 1995): *Atlas Lingüístico Galego. I. Morfoloxía verbal* (1990). *II. Morfoloxía non verbal* (1995). A Coruña: Fundación Pedro Barrié de la Maza / Instituto da Lingua Galega.

García Gondar, Francisco (dir.): *BILEGA. Bibliografía informatizada da lingua galega*. Santiago de Compostela: Centro de Investigacións Ramón Piñeiro (CILL-RP). Dispoñible en [www.cirp.es/bdo/bil/bilega.html].

González Pereira, Miguel e Francisco Albertuz Carneiro (2000): "Morfoloxía", en F. Ramallo, G. Rei-Doval e X. P. Rodríguez (eds.): *Manual de ciencias da linguaxe*. Vigo: Xerais, 585-627.

López Viñas, Xoán et al. (2011): *Gramática práctica da lingua galega. Comunicación e expresión*. A Coruña: Baía. Primeira ed. de 2010.

Pena, Jesús (1991): "La palabra: estructura y procesos morfológicos", *Verba* 18, 69-128.

Rio-Torto, Graça et al. (2013): *Gramática derivacional do português*. Coimbra: Imprensa da Universidade de Coimbra.

Nas aulas forneceranse referencias bibliográficas máis específicas.

Recomendacións

Materias que se recomenda ter cursado previamente

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español I/V01G400V01101

Lingua: Fundamentos gramaticais do galego e do español II/V01G400V01202

Lingua e comunicación oral e escrita: galego/V01G400V01301
